

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoE/232/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716207995
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6716207995.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci výkonu rozhodnutia o úprave styku otca s maloletým D. H., nar. XX.XX.XXXX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina, dieťa matky N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, zast. advokátom Mgr. Pavlom Vrškom, M.R. Štefánika 2, 990 01 Veľký Krtíš, a otca G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, zast. advokátkou JUDr. Martinou Mészáros Bariakovou, Bystrický rad 453/77, Zvolen, o návrhu otca na nariadenie výkonu rozhodnutia o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 9Em/5/2016-60, zo dňa 15. marca 2017, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol: „Návrh otca na nariadenie výkonu rozhodnutia doručený súdu dňa 27.06.2016 zamietá. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie súd odôvodnil tým, že otec maloletého podal návrh na výkon rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 17P/10/2013 zo dňa 11.06.2013, právoplatného dňa 11.07.2013, ktorým súd schválil dohodu rodičov o styku otca s maloletým dieťaťom v presne stanovených termínoch tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme a odovzdá ho pred bydliskom matky, pričom matka maloletého je povinná dieťa na stretnutie s otcom pripraviť a dieťa mu v uvedenom čase odovzdať a otec je povinný na stretnutie s dieťaťom prísť, dieťa si prevziať a následne ho matke odovzdať. Z výpovede rodičov mal súd za preukázané, že styk otca s maloletým sa nerealizoval od 24.05.2016, kedy bol maloletý na návšteve u otca. Odvtedy maloletý D. styk s otcom odmieta. Podľa vyjadrenia matky dôvodom má byť situácia vzniknutá pred odchodom maloletého z domácnosti otca pri poslednom stretnutí v máji 2016, kedy mal otec prinútiť maloletého vyzliecť sa pre podozrenie z odcudzenia finančnej hotovosti. Svedkom tejto udalosti mali byť otec, stará matka z otcovej strany a družka otca. Maloletý syn na tomto trvá aj po konfrontácii s otcom pred príslušníkmi OOPZ v Krupine dňa 03.06.2016, kedy otec prizval hliadku polície z dôvodu, že syn odmietol s ním odísť a styk sa nerealizoval. Zavolaním hliadky polície pri preberaní dieťaťa sa situácia ešte vyhrotila. Maloletý otcovi neverí. Styk sa nerealizoval aj 15.07.2016 o 9,00 hod., kedy sa otec riadne dostavil pred bydlisko matky, a následne ani 20.08.2016, kedy sa otec pokúšal maloletého vyzdvihnúť na realizáciu styku, ani potom ako 26.08.2016 poslal matke SMS správu, že si príde syna vyzdvihnúť na druhý deň, maloletý D. sa vyjadril že nič nepotrebuje a znova s otcom neodišiel. Styk sa nerealizoval ani 09.09.2016, kedy maloletý stretol starú matku z otcovej strany a prisľúbil, že k otcovi pôjde, keď však otec pre neho prišiel, tváril sa, že nemieni s ním ísť. Podľa názoru otca matka spôsobilá, že maloletý D. nadobudol pocit, že ak si vymyslí nejaký dôvod, nemusí s otcom na stretnutie odísť napriek právoplatnému súdnemu rozhodnutiu o úprave styku, pričom matka neurobí nič pre to, aby maloletý s otcom odišiel. Do mája 2016 sa často opakovala situácia, že maloletý náhle ochorel a matka ho odmietla otcovi na realizáciu styku odovzdať,

s takýmto odôvodnením matky syn nebol u otca ani v čase od 06.05.2016 do 09.05.2016, pritom mal byť otcom dňa 07.05.2016 vidieť na rybárskych pretekoch v M..

3. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že nie je chybou matky (povinného rodiča), že maloletý sa nestretáva s otcom. Ide o vlastné rozhodnutie maloletého, resp. matka (preferenčný rodič) nemôže plniť povinnosť stanovenú súdom z dôvodu negatívneho postoja maloletého, pričom nebolo preukázané, že by príčinou odmietania otca maloletým bolo správanie, či úmyselné ovplyvňovanie zo strany matky. Od matky nemožno spravodlivo požadovať, aby k výkonu rozhodnutia maloletého nútila. Ani po konzultácii s psychologičkou sa styk otca s maloletým nerealizoval, hoci maloletý prisľúbil, že s otcom sa bude stretávať. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny - opatrovník maloletého v júni 2016 odporučil riešiť situáciu podaním návrhu na zmenu úpravy styku, teda ustálenie novej úpravy najvhodnejšieho styku dieťaťa s otcom v súčinnosti so znalcom (psychológom). Podľa zistenia opatrovníka maloletý inak reaguje v prítomnosti matky a inak reaguje v prítomnosti otca. Vzájomná komunikácia medzi rodičmi maloletého je problémová, to sa prenáša do vzťahu s ich dieťaťom. Matka maloletého podala návrh na novú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Súd prihliadol na vôľu maloletého dieťaťa a výkon rozhodnutia za daných okolností, vzhľadom na odmietavý postoj maloletého k otcovi, je podľa názoru súdu neprípustný. Obaja rodičia vyvíjajú veľkú snahu v záujme nápravy vzťahu medzi maloletým a otcom a je v ich záujme pokračovať naďalej v poradensko-psychologickom procese.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal otec maloletého odvolanie. Uviedol, že nemá záujem na tom, aby bol maloletý výkonom rozhodnutia traumatizovaný, avšak je neprípustné, aby maloletý odmietal stretnutia s ním z pohľadu otca z banálnych dôvodov (že mu nedal peniaze, alebo počítač, telefón a pod.), prípadne dôvodov vymyslených, či zveličovaných (bitie, prehadzovanie, vyzliekanie) uvádzaných matkou. O niektorých z nich sa otec dozvedel až zo správy opatrovníka zo dňa 01.02.2017 pri nahliadnutí do spisu dňa 27.04.2017, konkrétne, že otec, stará matka zo strany otca a priateľka otca maloletého bili, alebo že ho otec nezobral do obchodného centra do R.. Skutočnosť, že maloletého mal vyzliekať, prehadzovať, nie je pravdivá, resp. ide o prehnane zveličenú situáciu, ktorú súdu ozrejmil v osobitnom písomnom podaní doručenom súdu. Otec absolútne popiera, že by syna bili, či už on sám alebo stará matka, alebo jeho priateľka.

6. Pokiaľ súd konštatoval, že vzťahy medzi otcom a matkou maloletého sú problémové, čo sa prenáša aj do ich vzťahu ako rodičov a maloletého, v dôsledku toho je maloletý vystavený psychickému tlaku, dodáva, že konfliktosť medzi ním a matkou dieťaťa je podporovaná aj častou intervenciou manžela matky pri preberaní maloletého najmä v čase, keď sa styk ešte realizoval. Manžel matky bol za správanie v tejto súvislosti odsúdený pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, ktoré spôsobil otcovi maloletého (rozsudok OS Zvolen č. k. 1T/139/2015-199 zo dňa 13.04.2016, právoplatný dňa 23.08.2016). Približne od vynesenia tohto odsudzujúceho rozsudku začal maloletý D. odmietat styk s otcom. Odovzdanie syna by mohlo prebiehať v pokojnej atmosfére, keby na styk čakal riadne pripravený pred domom matky, nastúpil by do auta k otcovi a po ukončení styku by ho otec doviezol pred dom matky. Takto by nedochádzalo ku konfliktom medzi rodičmi dieťaťa.

7. Otec namieta voči záveru súdu prvej inštancie, že s poukazom na vyjadrenia jednotlivých účastníkov konania, aj správy opatrovníka sa mu javí výkon rozhodnutia ako neprípustný práve pre odmietavý postoj maloletého. Otec maloletého trvá na tom, aby súd vo vykonávaní dokazovania pokračoval, pretože jediným dôvodom, pre ktorý nedochádza už takmer rok k realizácii stretávania sa so synom, je ľahostajný postoj matky k jej úlohe preferenčného rodiča, ktorá jediná, pokiaľ by mala úprimný a skutočný záujem na tom, aby sa vzťah maloletého D. k otcovi upravil a rozvíjal, keby rešpektovala úlohu otca v živote maloletého, mohla by svojou pozitívnou motiváciou na syna pôsobiť tak, že ich vzájomné vzťahy by sa upravili už dávno. Na margo stanoviska opatrovníka, že obaja rodičia vyvíjajú veľkú snahu v záujme nápravy vzťahu medzi maloletým a otcom otec uvádza, že jediný kto vyvíja enormnú snahu o nápravu vzťahov so synom a snaží sa pochopiť, čo maloletého skutočne vedie k jeho odmietavému postoj, je on a jeho rodina, najmä starý otec zo strany otca maloletého, s ktorým mal maloletý kedysi dôverný vzťah, ale v súčasnosti bezdôvodne odmieta kontakt aj so starým otcom.

8. Súdu otec vytýka, že sa nezaoberal vôbec tým, či sa uskutočnilo stretnutie dohodnuté s matkou na úrade práce, ktoré sa malo konať dňa 04.03.2017 za účasti matky a teda, či sa situácia ohľadom

realizácie styku syna s otcom upravila a stabilizovala. K tomu uvádza, že na úrade sa s matkou dohodli, že dňa 04.03.2017 syna aj s ňou zoberie do pizzérie, že o 14,00 hod. ich vyzdvihne. Matka však v tento deň otcovi zatelefonovala, že nemôže a ozve sa o 16-tej hodine. Keďže sa neozvala o 16,30 hod. jej otec napísal SMS správu, na ktorú nereagovala. Do 17-tej hod. sa neozvala, preto si urobil iný program. Keď prechádzal autom okolo domu matky, musela si to všimnúť a asi o 17,30 hod. mu napísala SMS správu, že už môžu ísť, hoci dobre vedela že on nie je už doma. Takýmto spôsobom matka zmarila stretnutie dohodnuté na úrade práce, čo otec považuje za nezáujem zo strany matky o riešenie problematiky odmietavého postoja maloletého D. k nemu. Ďalšie stretnutie, ktoré sa pokúšal realizovať v prítomnosti matky dňa 11.04.2017 prebiehalo tak, že prišiel pred dom matky a s matkou, jej mladšou dcérou D. a maloletým D. strávili chvíľu pred domom. Maloletý D. sa s ním nerozprával, len sa hral so sestrou a vozil sa na hoverboarde. Keď sa chcel s maloletým porozprávať, zastavil ho a dotkol sa ho, avšak maloletý sa na neho oboril, vynadal mu do prašivcov a ušiel. Matka napriek tomu, že to počula, syna nijako nenapomenula, aby sa k otcovi správal slušne, ani ho nezastavila a neprihovorila sa za otca, aby sa aspoň chvíľu s otcom porozprával. Takéto správanie matky nie je adekvátne tomu, že by mala skutočnú snahu o nápravu vzájomných vzťahov syna s otcom.

9. Maloletý D. má telefón, matka ale odmieta poskytnúť jeho telefónne číslo otcovi a keď si ho pýtal sám priamo od syna, tak mu povedal, že mu ho nemôže dať, lebo bude mať z toho zle u manžela matky. Teda so synom nedokáže komunikovať ani telefonicky. Občas, keď je syn so spolužiakmi mimo školy, telefonuje niektorým z nich, ktorí mu dajú syna k telefónu. Hoci nie vždy, ale vo väčšine prípadov v takejto situácii sa vie maloletý s ním pekne porozprávať, takýchto príležitostí bolo za posledný rok málo.

10. Otec postráda skutočnú snahu matky na zlepšenie vzťahu maloletého k nemu. Má zato, že pokiaľ by ako preferenčný rodič prehovorila so synom, vedela by ho ovplyvniť v tom smere, aby mu dal aspoň šancu byť s ním, normálne sa s ním porozprávať bez nadávok a útekov, vydiskutovať si predovšetkým ako syn pociťuje problém v ich vzťahu. Matka síce prezentovala, že s maloletým D. aj individuálne navštívila psychologičku mimo úradu práce, ktorá jej odporučila podanie návrhu na zmenu úpravy styku, avšak keby tak skutočne urobila, pokiaľ ona sama nedokáže pozitívne vplývať na maloletého D., mohla sa pokúsiť práve cestou tejto psychologičky o nápravu vzťahu maloletého k otcovi. Otec má vážnu pochybnosť o tom, či vôbec matka so synom psychologičku navštívila, prípadne či sa s jej pomocou pokúsila pomôcť maloletému vysporiadať sa s jeho problémom voči otcovi.

11. Otec považuje za nepochopiteľné správanie maloletého, keď na jednej strane odmieta kontakt s ním keď pre neho príde a keď je prítomná jeho matka alebo iní rodinní príslušníci z matkinej strany, a na druhej strane, keď v obci stretol starú matku zo strany otca, prehodil s ňou pár slov, prisľúbil, že s otcom pôjde, taktiež keď on stretol maloletého mimo domu v obci, prehodili pár slov, alebo keď s ním telefonoval prostredníctvom telefónu jeho spolužiakov. Takéto rozporuplné správanie maloletého má svoju príčinu práve v tom, že pokiaľ existuje hrozba, že by mohol byť s otcom videný, počutý matkou, nevlastným otcom, či nevlastnou starou matkou, bojí sa reakcie, a preto vlastného otca odmieta. Poukazuje tiež na správanie maloletého pri pohovore maloletého s opatrovníkom, na správu zo dňa 01.02.2017 v ktorej je uvedené, že maloletý po celý čas iba rovno sedel a pozeral pred seba a aj keď mu pracovníčky úradu ukázali fotografie pri rôznych aktivitách s otcom, na to nereagoval, opäť len rovno sedel a pozeral pre seba. Takéto správanie otec považuje minimálne za zvláštne a neprimerané pre dieťaťa jeho veku, kedy by malo byť uvoľnené, hravé a nie v napätí správať sa ako robot bez duše, ktorého doma naučili, čo treba povedať a ktoré nevie s pracovníkom, ktorý sa s ním rozpráva, ani nadviazať očný kontakt. Poukazuje aj na vyjadrenia opatrovníka na pojednávaní konanom dňa 16.01.2017, že s maloletým majú takú skúsenosť, že inak reaguje v prítomnosti matky a inak v prítomnosti otca, ako aj to, že v minulosti maloletý odmietal matku (v čase kedy žil u otca) a len vďaka poradensko-psychologickému procesu na úrade práce sa podarilo tento vzťah matky so synom obnoviť, k čomu otec dodáva, že sa tak stalo jedine preto, že práve on v tom čase vyvíjal potrebnú súčinnosť a psychicky syna motivoval, aby sa jeho vzťah s matkou obnovil. Na rozdiel od matky, ktorá v súčasnosti svoj záujem na obnove vzťahu otca so synom len tvrdí, ale nijako sa o jeho nápravu nepričiňuje.

12. Aj zo správy opatrovníka vyplýva, že je to práve matka, ktorá nemala skutočný a vážny záujem situáciu riešiť. Odmieta, aby sa uskutočnila spoločná konzultácia syna s otcom, jedno zo stretnutí predčasne ukončila, odišla a už sa neozvala a teda spoluprácu v rámci poradensko-psychologického procesu prerušila, pričom k jej obnove došlo až po konanom pojednávaní zo dňa 16.01.2017, t.j. po

6-tich mesiacoch nezáujmu matky o riešenie tohto problému, a to s tým výsledkom, že sama matka dohodnutý termín stretnutia zmarila.

Pokiaľ matka nevie zabezpečiť obnovu komunikácie a vzťahu otca s maloletým, tak toto je možné realizovať jedine za účasti odborne spôsobiléj osoby, avšak nie na jednom stretnutí, ale v rámci dlhodobejšieho procesu.

13. Matka maloletého, ani opatrovník maloletého sa k odvolaniu otca nevyjadřili.

14. Krajský súd, ak súd odvolací, preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP (Civilný mimosporový poriadok) a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP (Civilný sporový poriadok) uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu otca na výkon rozhodnutia založil na konštatovaní, že prihliada na názor maloletého D., ktorý styk s otcom odmieta, výslovne si ho neželá, že vykonateľné rozhodnutie súdu nie je zo strany povinnej plnené len z objektívnych dôvodov, resp. z dôvodov na strane maloletého dieťaťa. Výsledok rozhodnutia zohľadňuje právo dieťaťa na zdravý fyzický a psychický vývin, ktoré právo je nutné povýšiť nad (iba) formálne vzatý výkon rozhodnutia.

17. V prejednávanej príhode je vykonateľným rozhodnutím rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 17P/10/2013 zo dňa 11.06.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 11. 07. 2013 (nie 2016, ako zjavne chybné súd uviedol vo svojom rozhodnutí), a povinnosťou, ktorá mala byť plnená (ktorá vychádza z tohto právoplatného rozhodnutia) v zmysle výrokovej časti rozsudku je povinnosť matky maloletého na styk s otcom pripraviť a maloletého mu v uvedenom čase, t.j. v stanovený deň a hodinu odovzdať pred bydliskom matky a otec je povinný na stretnutie s dieťaťom prísť, dieťa si prevziať a následne po skončení styku ho matke odovzdať pred bydliskom matky, aby styk maloletého s otcom mohol byť riadne realizovaný, teda tak, ako je upravený vo výrokovej časti tohto rozsudku. T.j. každý nepárny kalendárny týždeň v roku v utorok od 16.00 hod. do 19. hod., každý páry kalendárny týždeň v roku od piatku od 19.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý kalendárny rok počas letných prázdnin od 15.07. od 9.00 hod. do 31.07. do 17.00 hod. a od 15.08. od 9.00 hod. do 31.08. do 17.00 hod., každý páry kalendárny rok cez vianočné sviatky od 24.12. od 9.00 hod. do 30.12. do 17.00 hod., každý nepárny kalendárny rok cez novoročné sviatky od 30.12. od 9.00 hod. do 06.01. do 17.00 hod. , každý páry kalendárny rok počas jarných prázdnin od pondelka od 9.00 hod do piatku do 17.00 hod., každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov od štvrtku od 9.00 hod. do utorka do 17.00 hod..

18. Rozhodnutie súdu o úprave styku musí byť dodržiavané po každej stránke a obojstranne, zo strany matky ale i otca. To znamená, že ak sa otec s dieťaťom má stretnúť v určitý deň stanovený súdom, musí si zariadiť svoje pracovné či osobné záležitosti tak, aby sa stretnutie mohlo uskutočniť. Tiež nie je vhodné, ak sa odovzdanie dieťaťa realizuje za účasti tretích osôb, bez ohľadu na to, či tieto osoby dieťa pozná alebo nepozná, i keď to rozhodnutie súdu výslovne nezakazuje. Vo vzájomnom správaní sa pri odovzdaní dieťaťa musia rodičia vylúčiť akékoľvek invektívy voči sebe, prípadné vzájomné spory rodičov nemajú pritom akékoľvek miesto, ak majú na zreteli záujem dieťaťa a obojstrannú snahu aby sa styk realizoval. Rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti (v tomto prípade matka) si musí uvedomiť, že druhý rodič (v tomto prípade otec) na stretávanie so synom má právo a je aj v záujme dieťaťa aby sa s ním stretávalo. Pokiaľ sú povinnému rodičovi známe dôvody, pre ktoré by dosiaľ právoplatné rozhodnutie súdu o úprave styku druhého rodiča s maloletým dieťaťom podľa jeho názoru malo byť zmenené, zákon mu dáva možnosť uplatniť za tým účelom príslušné právne prostriedky. Dovtedy je však povinný rodič povinný rešpektovať súčasný právny stav - kedy styk dieťaťa s druhým rodičom je právoplatne upravený, preto je jeho dodržiavanie možné aj vynucovať, pre prípad neplnenia si súdom uložených povinností.

19. Vyskytujú sa aj prípady, kedy napriek tomu, že povinný rodič robí všetko pre to, aby dieťa na styk pripravil, z určitých dôvodov nie je možné styk realizovať. Je tomu tak vtedy, ak by realizácia vykonateľného rozhodnutia formou jeho výkonu bola v rozpore so záujmami maloletého, najmä v rozpore

s jeho právom na zdravý fyzický i psychický vývin. Vtedy platí, že napriek tomu, že je základným účelom vykonávacieho konania zabezpečenie splnenia povinnosti uloženej rozhodnutím, tento účel nie je možné dosiahnuť tak, že by samotným núteným výkonom boli porušené práva dieťaťa, ktoré mali byť právoplatným a vykonateľným rozhodnutím garantované. Ak by tomu tak nebolo, mohlo by sa stať, že by vo vykonávacom konaní bol úplne popretý zmysel, ktorý sa vykonávaným rozhodnutím sledoval.

20. V danom prípade sa nedodržiava to, čo bolo určené právoplatným a vykonateľným rozsudkom. Zo spisu aj samotného súdneho rozhodnutia vyplýva, že problémy s realizáciou styku otca s maloletým boli od počiatku. Matka to viackrát dôvodila náhlým ochorením maloletého, pričom otec má podozrenie že išlo o zámer, aby sa otec so synom nestretol. Matka podľa názoru otca syna nemotivuje na stretnutia s otcom dostatočne, práve naopak podporuje ho, keď s otcom nechce odísť, t. j. matka ako preferenčný rodič neplní svoju povinnosť vyplývajúcu jej z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia. Od 24.05.2016 sa styk otca s maloletým nerealizuje vôbec.

21. V prípadoch podobných aj tomu prejednávanému je vždy potrebné dôsledne skúmať, či si povinná osoba mohla alebo nemohla splniť svoju povinnosť dieťa na styk pripraviť a odovzdať bez vážneho ohrozenia záujmov dieťaťa. Ide o prípady, ak dieťa nebolo možné v súdom stanovený čas oprávnenému rodičovi odovzdať napr. z dôvodu reálne preukázaného zhoršenia zdravotného stavu dieťaťa, ale aj prípady, ak po vydaní vykonateľného rozhodnutia došlo k takému radikálnemu zhoršeniu vzťahov maloletého a rodiča, ktorému má byť dieťa odovzdané, že sa samotné dieťa oprávnené bráni tomu, aby bolo vydané do výchovy (resp. aby sa uskutočnil styk) osobe, ktorá je vo výroku rozhodnutia určená. V takýchto prípadoch síce existuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu ukládajúce povinnosť, avšak toto rozhodnutie nie je možné fakticky vykonať, keď nie je možné konštatovať naplnenie druhého predpokladu na nariadenie výkonu rozhodnutia, a to nesplnenie povinnosti stanovenej súdom vo vykonateľnom rozhodnutí z dôvodov, ktoré by nemali podstatu v záujme o zdravý vývin maloletého dieťaťa. Pokiaľ ide o fyzický (zdravotný) stav dieťaťa ako prekážky výkonu rozhodnutia, je zrejme pomerne ľahko zistiteľný správami ošetrojúceho lekára a zároveň tento stav s najväčšou pravdepodobnosťou bude predstavovať len krátkodobú nemožnosť splnenia povinnosti dieťa na styk pripraviť a druhému rodičovi odovzdať. Ak sa však samotné dieťa bráni tomu, aby bolo vydané do výchovy (sa uskutočnil styk) osobe, ktorá je určená vo výroku rozhodnutia, v takomto prípade je treba posúdiť, či odpor dieťaťa je oprávnený. Teda, či uskutočnenie výkonu rozhodnutia proti vôli dieťaťa nepoškodí dieťa v jeho psychickej popr. i jeho fyzickej stránke. Dôvody odporu dieťaťa s uskutočnením styku môžu byť rôzne. Od bežnej neochoty dieťaťa zmeniť čo i len nakrátko svoje prostredie, ktorá neochota nie je dostatočným dôvodom nerealizovania styku s druhým rodičom, cez zmenu vzťahu dieťaťa k druhému rodičovi len v dôsledku nesprávneho pôsobenia povinného rodiča, nesprávna výchova nesmerujúca k budovaniu zdravého vzťahu dieťaťa k obom rodičom (nesprávna výchova by predstavovala porušenie povinnosti povinného rodiča dieťa na styk pripraviť a druhému rodičovi odovzdať), až po okolnosti, ktoré povinný rodič ovplyvniť nedokáže, a ktoré mali za následok vážne zmeny v citovej náklonnosti dieťaťa k rodičovi oprávnenému (napr. nesprávne pôsobenie oprávneného rodiča na maloletého, traumatizujúci zážitok, ktorý oprávnený rodič maloletému spôsobil, a podobne) a ktoré okolnosti sú dôvodmi, pre ktoré návrhu oprávneného rodiča na výkon rozhodnutia spočívajúceho v realizácii styku s maloletým nie je možné vyhovieť.

22. Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd v danom prípade dôvody nerealizovania styku oprávneného s maloletým skúmal dostatočne z hľadiska zamietnutia návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia.

23. V správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene, pracovisko Krupina zo dňa 01.02.201 sa uvádza, že maloletý styk s otcom odmieta dôvodiac, že takéto jeho vlastné rozhodnutie mali vyvolať viaceré incidenty: „že ho otec udrel po líci, keď bol pri počítači, inokedy ho vyzliekol a spolu so starkou G. a otcovou priateľkou sa mu smiali, hanbil sa. Bila ho aj stará mama G.. Otcova priateľka ho sotila, lebo sa hral so sestrou I., mal zato, že jej neublížoval. Nik iný ho neudrel, ani mama, resp. nikdy sa nepobil s kamarátom. K otcovi nechce ísť aj z dôvodu, že s ním nechce ísť do obchodného centra v R. (trval na R., iné mesto mu nevyhovovalo na nákupy). S mamou chodia na nákupy do R.. Maloletý tvrdil, že pokiaľ chodil k otcovi, s otcom nič nerobil, otec s ním nikdy nebol. Na otázku, či si spomína na fotky, ktoré ukazoval on spolu s otcom pracovníčkam úradu, kde bol odfotografovaný spolu s otcom pri rôznych aktivitách, vôbec nereagoval, len sedel a rovno pred seba pozeral. Na otázku, či sa chce s otcom stretávať a ako často, opakovane zdôraznil, „nie, vôbec sa s ním nechcem stretávať“, pritom

jeho odpovede boli strohé. Na chodbe úradu sa otec chcel syna dotknúť, uhýbal mu pohľadom aj jeho dotykom, šiel za chrbát matky.“

25. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene, pracovisko Krupina zo dňa 01.02.2017, obsahom ktorej sú aj vyjadrenia maloletého na margo návštev u otca (oprávneného rodiča), mal súd za preukázané, že vzťahy otca a maloletého sú vážne narušené, maloletý absolútne odmieta akýkoľvek styk s ním. Sám otec aj v odvolacom konaní poukázal na to, že maloletý je v jeho prítomnosti negativistický, od otca sa odťahuje a bráni sa jeho dotykom, otcove vysvetlenia odmieta, reaguje opozične. Na pojednávaní konanom dňa 16.01.2017 opatrovník maloletého však uviedol aj to, že zo svojej skúsenosti vie, že maloletý inak reaguje v prítomnosti matky a inak reaguje v prítomnosti otca, čo je potrebné psychologicky preskúmať.

26. Aj keď právo maloletého dieťaťa vyjadriť slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ho týkajú, je jeho nepopierateľným právom, v konečnom dôsledku posúdenie záujmu dieťaťa prináleží súdu. Nemožno pripustiť, aby bol v konaní zohľadnený výhradne názor maloletého dieťaťa bez zreteľa na všetky zistené skutočnosti. Je úlohou súdu zhodnotiť predstavy a názory maloletého dieťaťa o tom, čo je pre neho za danej situácie vhodné a čo nie. Odvolací súd zastáva rovnaký názor ako okresný súd, že v prejednávacom prípade niet pochyb o tom, že vzťah maloletého k otcovi je momentálne na takej úrovni, že z obavy o jeho psychický vývin nie je možné trvať na nariadení výkonu rozhodnutia, t. j. núteným spôsobom realizovať styk otca s maloletým tak, ako je upravený posledným právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím, ale bude potrebné zvoliť inú formu rozvíjania vzťahu medzi otcom (oprávneným rodičom) a jeho synom a to tak, aby dieťa opätovne a postupne nadobudlo dôveru v svojho otca. Uvedená otázka je už predmetom konania vedeného Okresným súdom vo Zvolene pod sp. zn. 5P/371/2016 a podľa zistenia odvolacieho súdu predmetné konanie nie je skončené a v súčasnosti prebiehajú odborné, znalecké šetrenia, ktorých výsledok by mal slúžiť pre nové rozhodnutie o úprave styku otca s maloletým D.. Preto odvolací súd rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

27. Hoci je otázne, či odmietavý postoj maloletého k jeho otcovi pramení vskutku len z traumatizujúcich zážitkov z nedávnej minulosti pri návšteve u otca popísaných vyššie a pokiaľ otec maloletého v priebehu konania aj v rámci svojho odvolania tvrdil, že uvedené skutky sa takýmto spôsobom resp. vôbec nestali, ako ich opísal maloletý a jeho matka, nič to nemení na závere súdu, že maloletý má v súčasnosti k otcovi negativistický vzťah a odmieta ho, pričom sa tu na prelomenie bariéry už javí ako nevyhnutná pomoc odborníka - príslušného špecialistu. Preto je potrebné k použitiu donucovacích prostriedkov pristupovať s maximálnou opatrnosťou. Aj keď odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu, ako aj odvolacích dôvodov otca maloletého (bod. 8., 9., 12.) nie je úplne presvedčený o tom, či matka ako preferenčný rodič, má úprimnú snahu a vyvíja potrebné úsilie za účelom obnovenia naštrbených vzťahov medzi maloletým a jeho otcom. Faktom je, že ak matka maloletého nebude mať záujem, aby sa styk realizoval, má k dispozícii veľa možností, ako ho zmařit, keďže dieťa je v jej starostlivosti a má možnosť naň bezprostredne vplývať. V záujme zdravého vývoja dieťaťa je však neakceptovateľné akékoľvek aj skryté „pestovanie“ odmietania druhého rodiča. Je v záujme maloletého osobu otca pre jeho vývin zachovať. Matka „pripraví dieťa na styk s druhým rodičom“ v tom zmysle, ako je to mienené právoplatným rozhodnutím súdu, t.j. že vplýva na dieťa tak, aby zo stretnutia nemalo obavy, bolo sebaisté, na stretnutie s otcom sa tešilo a bolo ochotné s ním odísť. Iba vtedy možno usudzovať o dobrovoľnom pripravení a prinesení dieťaťa na určené miesto. Matka nemôže už vopred prichádzať na miesto určené pre odovzdanie dieťaťa otcovi s tým úmyslom, že dieťa otcovi nemieni odovzdať. Právo dieťaťa na rovnocenný a rovnoprávny vzťah k obojmu rodičom môže byť porušené len vtedy, ak rodič ohrozuje život alebo zdravie dieťaťa, ináč je v rozpore s najlepším záujmom a právami dieťaťa.

28. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).